

VVS

VÄRME, VENTILATION, SANITET & KYLA

Installatörsföretagen

7 yrkes-
beskrivningar
med många
möjligheter

Hitta ditt yrke inom installation

På lätt och kortfattad svenska

Finns även att ladda ner på engelska och arabiska på installatorsforetagen.se/yrken

VÄRME, VENTILATION, SANITET & KYLA

Innehåll

Inledning	3
VVS-montör	4
Industrirörmontör	5
Isoleringsmontör	6-7
Sprinklermontör	8-9
Kyl-och värmepumpmontör	10
Ventilationsmontör	11

Du är viktig och behövs.

Tillgång till rent vatten, el, värme, kyla, ventilation, larm och fiber. Allt detta gör att vårt samhälle fungerar. Det är också viktiga verktyg för att vårt samhälle ska vara så hållbart, energieffektivt och smart som möjligt – nu och i framtiden. För att klara av det behöver vi bli fler.

I den här broschyren beskriver vi de vanligaste yrkena inom **värme, ventilation, sanitet** och **kyla** på lätt och kortfattad svenska.

Vi hoppas att beskrivningarna hjälper dig hitta din väg, oavsett om du har tidigare utbildning och erfarenhet av liknande arbete från andra länder, eller om du precis ska välja vad du vill bli i framtiden.

Välkommen till branschen för tekniska installationer!

Yrkesbeskrivningarna finns även på engelska och arabiska på www.installatorsforetagen.se/yrken.

VVS- montör

Arbeta med värme och vatten

När du jobbar som VVS-montör jobbar du med att montera rör så att värme, vatten och inomhusmiljön fungerar i en byggnad.

Du monterar och installerar:

- rör
- värmepumpar
- värmepannor
- varmvattenberedare
- element och badrum

Som VVS-montör kan du jobba hemma hos människor i deras bostäder. Du kan också jobba i allmänna byggnader som till exempel sjukhus, kontor eller butiker.

Jobba med service

En VVS-montör kan jobba med service. Det betyder att du kör bil hem till någon, eller till ett företag, när något som har med vatten, värme eller inomhusmiljön inte fungerar. Du lagar eller byter ut det som är trasigt. Du har med dig verktyg och material som du behöver för att göra jobbet. Om du jobbar med service jobbar du oftast ensam.

Jobba på bygge

En VVS-montör kan också jobba på ett bygge. Då är du med och bygger ett hus från början. Du jobbar tillsammans med snickare, målare och andra som är med och bygger huset.

Det här behöver du kunna

Om du vill jobba som VVS-montör behöver du vara bra på och tycka om att:

- jobba med händerna
- jobba ensam och lösa problem själv
- samarbeta med andra människor
- ta ansvar
- läsa ritningar
- jobba med olika material som järn, koppar, plast
- lösa problem kreativt
- använda datorer och annan teknik

Läs mer om VVS-montör

Få papper på (validera) dina kunskaper:
vvsyn.se/validering

Mer information om yrket:
vvsyn.se/yrkesbeskrivningar

Arbeta med rör i fabriker

När du jobbar som industrirörmontör bygger och lagar du rör i en fabrik. Fabriken kan göra papper, medicin, färg, plast eller något annat.

I rören kan det finnas:

- olja
- syra
- gas
- vätska
- radioaktiva ämnen
- fjärrvärme
- fjärrkyla

Rören får aldrig läcka. Då kan det bli stopp i fabriken. Om det läcker kan det också vara farligt för de som arbetar i fabriken. Därför är det viktigt att du installerar rören så att de fungerar bra och är säkra.

Jobbet är varierande

En industrirörmontör jobbar ofta på större arbetsplatser som industrier eller fabriker. En vecka kanske du

lagar trasiga rör i en pappersfabrik. En annan vecka svetsar du rör på en byggarbetsplats som ska bli en plastfabrik.

Det här behöver du kunna

Om du vill jobba som industrirörmontör behöver du vara bra på och tycka om att:

- ta ansvar
- vara noggrann
- jobba med händerna
- jobba ensam och lösa problem själv
- samarbeta med andra människor
- svetsa
- montera rör och få dem att fungera tillsammans
- läsa ritningar
- kunna VVS-teknik

FOTO: JOHNER

Läs mer om industrirörmontör

Få papper på (validera) dina kunskaper:
vvsyn.se/validering

Mer information om yrket:
vvsyn.se/yrkesbeskrivningar

Isolerings- montör

Isolera rör

När du jobbar som isoleringsmontör isolerar du rör, cisterner, ventilationskanaler och pannor.

Isolering är ett sätt att få värme eller kyla att stanna kvar, till exempel värme i ett hus eller i ett rör.

Med bra isolering går det åt mindre energi. Det är bra för miljön.

Isolering gör också att det går att använda eller flytta vätska, utan att den förlorar sin värme om den ska vara varm eller sin kyla om den ska vara kall.

I till exempel ett hus där människor bor kan det finnas en värmepanna. Från värmepannan går det rör till alla lägenheter. Rören isoleras så att värmen kommer fram till lägenheterna och inte försvinner på vägen.

Du kan också isolera rör som används för att flytta vätskor eller gaser som kan börja brinna eller explodera. Då är det extra viktigt att röret är bra isolerat.

Det här behöver du kunna

Om du vill jobba som isoleringsmontör behöver du vara bra på och tycka om att:

- jobba med händerna
- jobba ensam och lösa problem själv
- samarbeta med andra människor
- ta ansvar
- vara noggrann
- lösa problem kreativt
- kunna geometri för att göra beräkningar

Läs mer om isoleringsmontör

Få papper på (validera) dina kunskaper:
vvsyn.se/validering

Mer information om yrket:
vvsyn.se/yrkesbeskrivningar

FOTO: COLOURBOX

Det finns två olika sorters isoleringsmontörer:

VVS-isolerare

Isolerar varma och kalla rör

När du jobbar som VVS-isolerare isolerar du kalla och varma rör och ventilationskanaler.

Du kan jobba i bostäder eller i allmänna byggnader, till exempel sjukhus, kontor eller butiker.

Du kan också jobba på ett bygge.

Då är du med och bygger ett hus från början. Du jobbar tillsammans med snickare, målare och VVS-montörer, som är med och bygger huset. Du kan också jobba med att bygga om ett hus som redan finns.

Isoleringsplåtslagare

Isolerar med plåt

När du jobbar som isoleringsplåtslagare isolerar du rör, pannor, cisterner och behållare, ofta i en fabrik.

Du klär isoleringen med plåt för att skydda den mot olika väder och mot stötar.

Det som du ska isolera kan se ut på många olika sätt så du behöver vara kreativ för att komma på hur du ska göra.

FOTO: JOHNER

Sprinkler- montör

Montera sprinklers

När du jobbar som sprinklermontör monterar du sprinklers och sätter igång dem.

En sprinkler sitter högt upp i ett rum eller i ett utrymme. Ofta högt på en vägg eller i ett tak i ett hus. En sprinkler sprutar vatten om det börjar brinna.

Du jobbar med att montera rör, sprinklers, pumpar och ventiler. Att montera betyder att sätta ihop de olika delarna och sätta delarna på plats.

Som sprinklermontör kan du jobba i allmänna byggnader, till exempel sjukhus, hotell, kontor eller butiker. Du kan också jobba hemma hos människor i deras bostäder.

En sprinklermontör kan jobba med service. Det betyder att när ett sprinklersystem går sönder åker du dit och lagar eller byter ut det som är trasigt.

Oftast ska du installera sprinklers och någon annan ska installera ventilation och el. Allt det ska få plats på en liten yta.

När du installerar sprinklers, sätter du upp information om anläggningen/

sprinklersystemet. Du kontrollerar också att det inte läcker vatten någonstans. Sedan sätter du igång sprinklersystemet och visar också hur det fungerar för de som ska använda det.

Ibland jobbar du med handverktyg som borr och skruvdragare. Ibland jobbar du med stora maskiner, till exempel en skylift.

Det här behöver du kunna

Om du vill jobba som sprinklermontör behöver du vara bra på och tycka om att:

- jobba med händerna
- ta ansvar
- jobba ensam och lösa problem själv
- samarbeta med andra människor
- vara noggrann
- läsa och förstå ritningar
- använda datorer och annan teknik
- kunna mycket om risker för brand

Serviceмонтör sprinkler

En servicemontör är en typ av sprinklermontör. När du jobbar som servicemontör kör du bil till kunder och hjälper dem med deras sprinklersystem.

Du kontrollerar kundernas sprinklers, lagar dem om något är trasigt och löser problem. Du kan också installera nya sprinklers eller bygga om ett sprinklersystem.

En vanlig arbetsdag

Så här kan en vanlig arbetsdag se ut för en Servicemontör:

Du jobbar på ett företag som har kontrakt med en kund om att ge service på deras sprinklersystem.

Kunden ringer och berättar att sprinklersystemet läcker. Du åker dit och undersöker systemet. Ett rör har spruckit. Du byter ut röret. Sedan kontrollerar du att sprinklersystemet är tätt.

Efter det åker du till en annan kund. Där kontrollerar du att ventilerna fungerar som de ska. Du fyller i ett protokoll. Du träffar också fastighetsskötaren. En fastighetsskötare är en person som tar hand om praktiska och tekniska saker i ett hus. Tillammans med fastighetsskötaren bokar du in en ny tid för nästa gång du ska kontrollera ventilerna.

Läs mer om sprinklermontör

Få papper på (validera) dina kunskaper:
vvsyn.se/validering

Mer information om yrket:
vvsyn.se/yrkesbeskrivningar

FOTO: JOHNER

FOTO: COLOURBOX

Kyl- och värmepump- montör

Installera och serva kyl- och värmepumpanläggningar

När du jobbar som kyl- och värmepumpmontör installerar och servar du kyl- och värmepumpsystem i både fastigheter, industrier och idrottsanläggningar.

En värmepump används för att värma upp hus, till exempel en villa, ett hus med lägenheter eller en galleria med butiker.

Ett kylaggregat kan användas för luftkonditionering i ett hus. Det används i matbutiker för att kyla och frysa mat, och de används också för att kyla ner serverhallar, fabriker och ishallar.

Företaget där en kyl- och värmepumpmontör är anställd måste vara certifierat. Även du som montör måste ha ett certifikat för att få jobba som kyl- och värmepumpmontör.

Det här behöver du kunna

- jobba med händerna
- ta ansvar
- samarbeta med andra människor
- vara noggrann
- läsa ritningar
- förstå hur kyla och värme fungerar
- använda datorer och förstå tekniska lösningar

Läs mer om kyl-och värmepumpmontör

Få papper på (validera) dina kunskaper:
skvp.se

Mer information om yrket:
skvp.se/yrke-o-karriar/utbildningsprogram

Installera ventilation

Ventilationsmontör

När du jobbar som ventilationsmontör installerar du ventilationssystem i hus. Du monterar kanaler, fläktar och aggregat.

Du behöver ibland göra egna, eller bygga om kanaler, laga de olika delarna och göra underhållsservice. Du ser också till att tekniken i systemet fungerar och att ventilationssystemet ser bra ut och passar in i huset.

Du jobbar med att göra luften bättre inne i våra hus. Människor mår bra av att bo och jobba i hus med bra ventilation. Bra ventilation sparar energi. Det är bra för miljön.

Den tekniska utvecklingen är snabb inom området ventilation. Det innebär att du kan utbilda dig mer om du vill och bli specialist på något.

Jobbet som ventilationsmontör är fritt, omväxlande och socialt. Du jobbar med många olika saker. Du träffar många människor och samarbetar med personer med andra yrken.

Det finns nästan alltid för få ventilationsmontörer. Därför är det lätt att få jobb om du är utbildad till det.

Det här behöver du kunna

- jobba med händerna
- ta ansvar
- jobba med andra människor
- vara noggrann
- läsa ritningar
- använda datorer och annan teknik

Läs mer om ventilationsmontör

www.svenskventilation.se/jobb-utbildning/ventilationsyrken/ventilationsmontor/

www.framtid.se/yrke/ventilationsmontor

Denna broschyr finns också att ladda ner på engelska och arabiska på:
www.installatorsforetagen.se/yrken

Läs mer om alla yrken:

- www.installatorsforetagen.se/yrken
- www.vvsyrken.se

Installatörsföretagens 3500 medlemmar är entreprenörer, arbetsgivare och företagare verksamma inom branschen för tekniska installationer. Det är våra medlemmar som med sina 50 000 medarbetare installerar, optimerar och kontrollerar värme, ventilation, vatten, el- och teleteknik. Vi representerar även entreprenörerna inom elkraft som säkrar infrastrukturen för Sveriges elförsörjning.

Installatörsföretagen är en bransch- och arbetsgivarorganisation. Vi är en del av Svenskt Näringsliv.

Hemsida: www.installatorsforetagen.se

E-postadress: info@installatorsforetagen.se

Telefon: 08-762 76 00

Installatörsföretagen